

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2402

Vragen van het lid **Laçin** (SP) aan de Minister en Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over *het bericht dat GenX in meer drinkwater zit* (ingezonden 17 juli 2017).

Antwoord van Minister **Schultz van Haegen-Maas Geesteranus** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 28 juli 2017).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de berichten in het Algemeen Dagblad over het aantreffen van GenX in drinkwater op meerdere locaties?^{1 2}

Antwoord 1

Ik begrijp de zorgen die zijn ontstaan over de berichtgeving dat deze stof in het drinkwater is aangetroffen. Na overleg met de betrokken drinkwaterbedrijven is de conclusie dat de aangetroffen concentraties in het drinkwater ver onder de voorlopige drinkwater richtwaarde van 0,15 microgram/liter liggen zoals deze door het RIVM na onderzoek is vastgesteld. De drinkwaterkwaliteit voldoet daarmee ruim aan de veiligheidseisen en deze staat niet onder druk.

Vraag 2

Van welke industrieel geloosde stoffen die in drinkwater terecht kunnen komen is tot op heden onbekend of ze mogelijk schadelijk zijn voor de gezondheid?

Antwoord 2

Bedrijven zijn verplicht alle stoffen die geloosd worden op te nemen in de vergunningaanvraag of te melden indien ze onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit vallen. Hiernaast is er een zorgvuldig opgebouwd stelsel van monitoring en screenings van het oppervlaktewater, drinkwaterinnamepunten en drinkwater. Dit is bedoeld om mogelijke probleemstoffen tijdig op te sporen, te onderzoeken en aan te pakken. Sinds 2015 is extra aandacht voor deze zogenaamde opkomende stoffen in de landelijke werkgroep Aanpak Opkomende Stoffen. Dit is toegelicht in de Structurele aanpak opkomende stoffen waarover ik u op 5 juli heb geïnfor-

¹ AD, 15 juli 2017: GenX zit in meer drinkwater: <http://www.ad.nl/binnenland/chemische-stof-genx-op-veel-meer-plaatsen-in-zuid-hollands-drinkwater~aff9db4a/>

² AD, 15 juli 2017: Bizar, gewoon in het drinkwater: <http://www.ad.nl/binnenland/bizar-gewoon-in-het-drinkwater~a6f26ae1/>

meerd.³ Hiermee investeren we maximaal om tijdig voldoende te weten en ook tijdig te kunnen ingrijpen.

Vraag 3

Wat is uw inschatting van de kosten of inspanningen die gemaakt respectievelijk gedaan moeten worden om lozingen van stoffen pas toe te staan nadat onomstotelijk is bewezen dat zij onschadelijk zijn? Welke mogelijkheden ziet u om via deze route of via andere wegen meer veiligheidsgaranties af te dwingen?

Antwoord 3

Vanuit het gedachtegoed «Bewust Omgaan met Veiligheid»⁴ ga ik voor drinkwaterkwaliteit tenminste uit van een basisveiligheid (geen onacceptabele risico's) maar heb ik ook een ambitie voor de lange termijn (zo laag mogelijke risico's). Om tot het lange termijn doel te komen zal steeds een integrale en expliciete afweging moeten worden gemaakt waarbij veiligheid voorop staat. Voor het steeds verder verkleinen van risico's zijn zowel technisch en economisch haalbaarheid, het wettelijke kader, de verdeling van verantwoordelijkheden en de publieke perceptie belangrijke factoren.

Vraag 4

Klopt de bewering in het bericht van het Algemeen Dagblad dat de waterkwaliteit voldoet aan de veiligheidseisen, maar dat de kwaliteit wel onder druk staat? Kunt u een overzicht geven van de metingen die u bekend zijn? Acht u het zinvol om aanvullende metingen te verrichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De drinkwaterkwaliteit voldoet ruim aan de veiligheidseisen en staat niet onder druk.

Een overzicht van de bij mij bekende (en ook openbare) gegevens staan in de bijlage opgenomen.⁵

Hiernaast worden er in het kader van de Structurele aanpak opkomende stoffen van gereguleerde puntbronnen (bron die aanwijsbaar op één specifieke plek in riool of oppervlaktewater loost) ook nieuwe soorten van metingen en informatievergaring voorbereid, zoals o.a. de risico gestuurde monitoring door de drinkwaterbedrijven en de activiteiten van de landelijke werkgroep Aanpak Opkomende stoffen.

Vraag 5

Bent u bereid om samen met de provincie Zuid-Holland een moratorium of opnieuw aangescherpte vergunningen voor wat betreft het lozen van GenX te overwegen zolang onduidelijkheid bestaat over de mogelijk schadelijke gevolgen hiervan? Ziet u hier nieuwe mogelijkheden voor of blijft dit volgens u juridisch onhaalbaar?

Antwoord 5

Er is sprake van een aangescherpte ambtshalve wijziging van de vergunning door het bevoegd gezag, de Provincie Zuid-Holland. Hierop is door meerdere partijen beroep ingesteld. Dit ligt nu voor bij de rechter en daarom kan ik hierover nu geen nadere uitspraken doen.

Overigens heeft uw Kamer eerder een motie in relatie tot een moratorium afgewezen⁶.

³ Kamerstuk 27 625, nr. 404.

⁴ Brief en nota «Bewust Omgaan met Veiligheid: Rode Draden» gezonden aan de Eerste Kamer, en in afschrift aan de Tweede Kamer (Kamerstuk 28 663, nr. 60). Plus tussenrapportage van het programma.

⁵ Monitoringsgegevens van drinkwaterbedrijven kwaliteit oppervlaktewater Maas:

<http://www.riwa-maas.org/nc/publicaties.html>

Monitoringsgegevens van drinkwaterbedrijven kwaliteit oppervlaktewater Rijn:

<https://www.riwa-rijn.org/publicaties/jaarrapporten/>

Monitoringsgegevens van waterschappen en Rijkswaterstaat:

<http://www.informatiehuiswater.nl/nieuws/2017/01/chemische-waterkwaliteitsgegevens-2014-vanaf-nu-beschikbaar-kopie.html>

⁶ Kamerstuk 28 089, nr. 38.

Vraag 6

Kunt u een inschatting geven van de termijn die nodig is voor het onderzoek dat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu uitvoert? Bent u bereid om de resultaten zo spoedig mogelijk te delen met de Kamer?

Antwoord 6

De «Europese stoffevaluatie van FRD-902 door Nederland en Duitsland» is in maart 2017 gestart en wordt naar verwachting in maart 2018 afgerond. Daarnaast loopt een nadere duiding door het RIVM over in de toekomst te verwachten concentraties GenX bij het oevergrondwater van Oasen. Dit komt binnen enkele weken gereed. U krijgt de resultaten zo spoedig mogelijk.

Vraag 7

Bent u in overleg met de drinkwaterbedrijven Oasen en Evides om te onderzoeken wat zij kunnen verbeteren aan hun filtersysteem teneinde de drinkwaterveiligheid te verbeteren?

Antwoord 7

Ik ben continu met de drinkwaterbedrijven in overleg over ons gezamenlijk streven naar de best mogelijke drinkwaterkwaliteit en onze lange termijn ambitie naar zo laag mogelijke risico's. Onderwerpen als verbetering van de monitoring en verbetering van de zuiveringssystemen komen bij dit overleg systematisch aan de orde. De drinkwaterbedrijven besteden structureel veel aandacht aan het continu verbeteren van de drinkwaterkwaliteit.

Vraag 8

Wat gaat u doen, of heeft u al gedaan, om de bewoners van de betreffende regio te informeren over de risico's -hoe klein ook- die zij lopen bij het nuttigen van drinkwater?

Antwoord 8

Drinkwaterbedrijven hebben de verantwoordelijkheid de bewoners van de regio die zij voorzien van drinkwater te informeren. Zij vullen deze rol goed in.

Vraag 9

Kunt u bevestigen of de claim van Chemours juist is, dat de aangetroffen GenX niet uit hun fabriek afkomstig is, en zo ja, welke bedrijven zijn dan mogelijk de bron geweest?⁷

Antwoord 9

Uit het onderzoek van Rijkswaterstaat blijkt onomstotelijk dat gemeten concentraties GenX benedenstrooms van Dordrecht afkomstig zijn van de lozing van Chemours. Op andere locaties in de Rijnakken is ook in zeer lage concentraties GenX in het drinkwater aangetroffen. Deze zijn afkomstig van een puntbron in het Ruhrgebied bij Leverkusen. De milieudienst van Nordrhein-Westfalen is actief in het minimaliseren van deze bron. Wij staan daarmee in contact via de Internationale Commissie ter Bescherming van de Rijn. Bij de aangetroffen eveneens zeer lage concentraties in de Maas wordt onderzocht welke punt- en diffuse bronnen hier de oorzaak van kunnen zijn. Zowel voor de Rijnakken als de Maas zijn de concentraties vele malen lager dan die worden veroorzaakt door Chemours. Ook voor deze locaties geldt dat er geen enkel gevaar is voor de drinkwaterkwaliteit.

⁷ Omroep West, 15 juli 2017: Sporen gif GenX Gouda komen niet van bedrijf Dordrecht: <https://www.omroepwest.nl/nieuws/3491401/Sporen-gif-GenX-Gouda-komen-niet-van->